

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 253.606 van 29 april 2022
in de zaak A. 229.344/XIV-38.172**

In zake : XXX
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Dominique Andrien en Justine Braun
 kantoor houdend te 4000 Luik
 Mont Saint Martin 22
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de staatssecretaris voor Asiel en Migratie
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tine Bricout en Carmenta Decordier
kantoor houdend te 9041 Gent-Oostakker
Orchideestraat 61A
alwaar woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het cassatieberoep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 15 oktober 2019, strekt tot de cassatie van het arrest nr. 226.089 van 13 september 2019 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Het cassatieberoep is toelaatbaar verklaard bij beschikking nr. 13.570 van 28 november 2019.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 ‘tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State’.

Verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van de procedure ten einde te worden gehoord ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 november 2021, om 14.00 uur.

Kamervoorzitter Carlo Adams heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Hilde Van Vreckom, die *loco* advocaten Dominique Andrien en Justine Braun verschijnt voor verzoeker, en advocaat Tine Bricout, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Marijke Van Limbergen heeft een advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker dient op 26 augustus 2015 een verzoek om internationale bescherming in. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen beslist op 31 juli 2017 dat verzoeker niet als vluchteling kan worden erkend en niet in aanmerking komt voor de subsidiaire bescherming.

Verzoeker tekent beroep aan tegen de voornoemde beslissing bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen doch met het arrest nr. 205.092 van

8 juni 2018 weigert deze laatste de vluchtelingenstatus en de subsidiaire beschermingsstatus in hoofde van verzoeker.

3.2. Tussentijds, op 14 augustus 2017, neemt de staatssecretaris voor Asiel en Migratie in hoofde van verzoeker een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten.

Op 11 september 2017 stelt verzoeker tegen de voornoemde beslissing een vordering tot schorsing en een beroep tot nietigverklaring in bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Met een arrest van 13 september 2019 verwerpt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de vordering tot schorsing en het beroep tot nietigverklaring. Dit is het bestreden arrest.

IV. Onderzoek van het enige middel

Uiteenzetting van het middel

4. Verzoeker werpt in een enig middel de schending op van de artikelen 3 en 13 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 juni 1950 (hierna: het EVRM), van de artikelen 4 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en van de artikelen 5 en 13 van richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 ‘over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven’ (hierna: richtlijn 2008/115).

Verzoeker voert aan dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen te dezen een verkeerde lezing heeft gegeven aan het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 19 juni 2018 in de zaak C-181/16, Gnandi tegen België (hierna: het arrest Gnandi), namelijk dat het de

persoon die internationale bescherming vraagt zou moeten worden toegestaan om slechts in afwachting van de uitkomst van het rechtsmiddel tegen de afwijzing van zijn verzoek om internationale bescherming te blijven. Het Hof van Justitie merkt echter op dat de lidstaten verplicht zijn de betrokkene de mogelijkheid te bieden om zich te beroepen op elke wijziging in de omstandigheden na de vaststelling van het terugkeerbesluit die een weerslag van betekenis kan hebben op de beoordeling van de situatie van de betrokkene aan de hand van artikel 5 van richtlijn 2008/115. Volgens verzoeker kan dus een beroep worden gedaan op wijzigingen in de omstandigheden na de vaststelling van het terugkeerbesluit, voor of na de definitieve afsluiting van de asielprocedure van de betrokkene. Anders zou het recht op een doeltreffende voorziening in rechte niet gewaarborgd zijn. Verzoeker acht de thans aangevoerde bepalingen geschonden doordat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in het bestreden arrest weigert rekening te houden met de medische problemen van verzoeker die na de definitieve afsluiting van de asielprocedure werden ingeroepen.

5. In de memorie van antwoord acht de verwerende partij het middel niet-ontvankelijk wat de voorgehouden schending van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie betreft omdat verzoeker in de toelichting van het middel nergens aangeeft op welke wijze die bepalingen zouden zijn geschonden.

Omdat verzoeker geen schending aantoont van een ander artikel uit het EVRM, kan hij volgens de verwerende partij geen schending inroepen van artikel 13 van het EVRM.

Wat de voorgehouden schending van de overige ingeroepen bepalingen betreft, merkt de verwerende partij op dat volgens het bestreden arrest inderdaad gewijzigde omstandigheden in aanmerking moeten worden genomen, doch slechts in afwachting van de uitkomst van het rechtsmiddel tegen de afwijzing van het verzoek om internationale bescherming. Zij is van oordeel dat verzoeker de aangehaalde rechtsregels en het arrest Gnandi op manifest onjuiste

wijze interpreteert. Uit de overwegingen 64 en 67 van dat arrest blijkt dat het een verzoeker om internationale bescherming, wiens verzoek werd afgewezen, moet worden toegestaan om in de lidstaat te blijven in afwachting van de uitkomst van het rechtsmiddel tegen die afwijzing. Volgens de verwerende partij oordeelt het Hof van Justitie van de Europese Unie geenszins dat in het geval van een terugkeerbesluit in navolging van de afwijzing van een verzoek om internationale bescherming elke gewijzigde omstandigheid die dateert van na de vaststelling van het terugkeerbesluit in aanmerking moet worden genomen. Het Hof koppelt deze mogelijkheid immers aan het gegeven dat een dergelijke verzoeker de uitkomst van het rechtsmiddel tegen de afwijzing van zijn verzoek afwacht. Tijdens deze wachtperiode kan hij gewijzigde omstandigheden aanbrengen. De verwerende partij is daarom van mening dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen terecht heeft besloten dat gewijzigde omstandigheden slechts kunnen worden aangebracht in afwachting van de uitkomst van het rechtsmiddel tegen deze afwijzing en dat geen gewijzigde omstandigheden meer kunnen worden aangebracht indien deze afwijzing reeds werd beslecht. Zowel in het kader van het beroep tegen de beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en de subsidiaire beschermingsstatus als in het kader van de vordering tot schorsing en het beroep tot nietigverklaring van het bevel om het grondgebied te verlaten heeft verzoeker de mogelijkheid gehad om de voorgehouden schending van de wet te onderwerpen aan een “aandachtige, volledige en strikte controle” door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, dit in het kader van een daadwerkelijk toegankelijk rechtsmiddel.

6. In de memorie van wederantwoord herhaalt verzoeker het middel.

Verzoeker heeft in het middel aangevoerd dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen rekening had moeten houden met de medische problemen die hij aanvoerde, al werd zijn asielprocedure definitief afgesloten. Deze medische elementen vallen onder artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en verzoeker heeft

geconcludeerd dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de in het middel vervatte artikelen heeft geschonden. Het middel is derhalve in die mate ontvankelijk.

Verzoeker citeert punt 64 van het arrest Gnandi en benadrukt dat noch artikel 5 van richtlijn 2008/115 noch artikel 74/13 van de wet van 15 december 1980 ‘betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen’ het in aanmerking nemen van gewijzigde omstandigheden beperkt tot omstandigheden die zich hebben voorgedaan tijdens het legaal verblijf van de vreemdeling. Dit standpunt wordt ook gevolgd in het arrest van de Raad van State nr. 243.988 van 20 maart 2019. Omdat de vreemdeling geen controle heeft over de behandelingsduur van zijn beroep tegen het terugkeerbesluit en aangezien zijn gewaarborgde rechten daarom niet kunnen worden verminderd, moet hij zich – tot de uitkomst van het beroep tegen het terugkeerbesluit – kunnen beroepen op wijzigingen in de omstandigheden die zich hebben voorgedaan na de uitkomst van het beroep tegen de afwijzing van zijn verzoek om internationale bescherming. Verzoeker acht het onverenigbaar met het doel van richtlijn 2008/115 om te eisen dat bij de tenuitvoerlegging van die richtlijn alleen rekening wordt gehouden met omstandigheden die zich voordoen wanneer de betrokkene rechtmatig verblijft, terwijl de richtlijn ook van toepassing is op vreemdelingen die nooit rechtmatig hebben verbleven noch toestemming tot verblijf hebben gekregen.

7. Ter terechtzitting verwijst verzoeker onder meer naar ’s Raads arresten nrs. 252.045 en 252.040 van 4 november 2021 waarmee telkens twee prejudiciële vragen worden gesteld aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Beoordeling

8. In het middel is onder meer aan de orde de vraag of een verzoeker wiens verzoek om internationale bescherming definitief werd afgewezen en die beroep heeft ingesteld tegen een terugkeerbesluit dat is

vastgesteld na afwijzing van dat verzoek om internationale bescherming, zich bij de behandeling van dat beroep kan beroepen op wijzigingen in de omstandigheden die zich hebben voorgedaan na de definitieve afwijzing van het verzoek om internationale bescherming.

Zoals blijkt uit de “Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing op grond van artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie” in de zaak C-712/21 heeft de Raad van State met zijn arrest nr. 252.040 van 4 november 2021 de volgende prejudiciële vragen gesteld aan het Hof van Justitie van de Europese Unie:

“1. Moeten de artikelen 7 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en de artikelen 5, [6, lid 6] en 13 van richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven, gelezen in het licht van het arrest [van 19 juni 2018, Gnandi (C-181/16, EU:C:2018:465)], aldus worden uitgelegd dat de rechter bij wie beroep is ingesteld tegen een terugkeerbesluit dat is vastgesteld na afwijzing van een verzoek om internationale bescherming, bij de beoordeling van de wettigheid van het terugkeerbesluit enkel rekening mag houden met de wijzigingen in de omstandigheden die een weerslag van betekenis kunnen hebben op de beoordeling van de situatie aan de hand van het voornoemde artikel 5, die zich hebben voorgedaan voordat de procedure inzake internationale bescherming door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen is beëindigd?

2. Moeten de omstandigheden als bedoeld in artikel 5 van richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven, zich hebben voorgedaan op een tijdstip waarop de vreemdeling er legaal verbleef of tot verblijf was gemachtigd?”

Gelijkaardige vragen zijn gesteld met ’s Raads arrest nr. 252.045 van dezelfde datum.

Omdat het antwoord op de voormelde prejudiciële vragen een weerslag kan hebben op de oplossing van het huidige geding, past het het debat te heropenen in afwachting van de uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie over die prejudiciële vragen.

BESLISSING

1. Het debat wordt heropend.

2. Aan de partijen wordt een termijn van dertig dagen gegeven om een memorie in te dienen met betrekking tot de weerslag op het huidige geding van het tussen te komen antwoord van het Hof van Justitie van de Europese Unie op de met 's Raads arresten nrs. 252.040 en 252.045 van 4 november 2021 gestelde prejudiciële vragen, te rekenen vanaf de kennisgeving door de Raad van State van het voornoemde tussen te komen antwoord van het Hof van Justitie van de Europese Unie.

3. Het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat wordt ermee belast om vervolgens een aanvullend verslag op te stellen met betrekking tot de weerslag op het huidige geding van het tussen te komen antwoord van het Hof van Justitie van de Europese Unie op de met 's Raads arresten nrs. 252.040 en 252.045 van 4 november 2021 gestelde prejudiciële vragen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van negenentwintig april tweeduizend tweeëntwintig, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	kamervoorzitter,
Kaat Leus,	staatsraad,
bijgestaan door	
Joris Casneuf,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Joris Casneuf

Geert Debersaques